

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

2.

עין משפט
נר מצוה

פ א [מיי] פכ"א מהל'
 איסורי ביאה הל' כב'
 טוש"ע י"ד סי' קנ סעיף
 ח:

ב [מיי] שם הל' ו טוש"ע
אה"ע סי' כא סעיף ז]:
פב ג מיי פ"ב מהל'
עבודת כוכבים הל' ה:

רבינו חננאל

ואיסק' מפני שאמר ר' פנחס
איש' איש' כפר סנדיא
(מחקיק' כמו ד' תיבות) אמר'
וזה וזה' וזה' לאל' אסורין'
לקר'בן' אבל' לעצ'ב' גדול'
בני' הכסא' לכהן' גדול'
ש'ר' מקום' טעוף' את'
למקום' טעוף' חזר'
כדמכ'ב' מאת'ן' וזה'
קצצ'בו' ועד' את'ן' וזה'
כע'בו' וזה' וזה' וזה'
דבר' זה' בשביל' שנתיישר'
בעיני' הנהגה' ממנו' וזה'
בני' זה' ואמר' עבדתי'
לאל' מה' שכתוב' הרחק'
ממל'כה' ודרכ' ו' המינו'
והרשות' לאל' תוקר'ב' אל'
פחת' ביה' וזה'
כמפת' וזה' ו' אמות':
ו' פדת' היה' אמר' לאל'
אסור' הורה' אל' גיל'
ערי'ות' חזר'ב' שני' איש'
איש' אל' כל' שאר' שבו'
אל' תוקר'ב' גלות' עור'ה':
עול'א' הוה' מנשכ'
לפחות'ה' אבי' ירדה'.
ואפ'ולת' דידה' אמר' אפי'
דקא' הוא' דאמר' אפי'
קרי'ב' בעול'א' אסור'
משום' ק'ן' לא' אמרין' יור'
סחור' סחור' לשת' לאל'
תוקר'ב' לעקו'ה' שני' בנות'
ו' המינו' והרשות' לאל'
באה' אל' ישיבו'ב' כל' בא'
במנות' לאל' ישיבו'ב' אפי'
ישיבו'ב' אל' ישינו' אוחות'
יח'ים': למימור' לכל' הדור'
ממנות' מיני' ואיסק' לאל'
מיל' ממנות' אבל' עובר'
עבירה' כן' הניא' דאמר'
היה' דבר' חסד'א' ואומה'
ליה' בה' ק'ן' מבנה' גדול'
כלומר' בא' עליה' בה'
הגדול' ותעבד'ב' מנה'
וילדה' בה' ק'ן' ויבוא'
בה' עובר' עבירה' אפי'
ישיבו'ב' שיהיו': למימור'
הדחת' ק'ן' העבירות' ולי'
וזה' לעלו'ב' ק'ן' וירד'א'
שלא' הניח' וזה' בעול'א'
כ' בשעת' הרג'ל' בן'
שכע' ו' אומרין' לעלו'ב'
אני' מתקבל' לשת'ב' הניח'
ש' וזה' שני' וזה' תומן'
בדעת' אם' אתת'ן' לשמ'ם'
שיכשק' על' רחמים' הם'
צריק'ן' שיכשק' אחר'ם'
רחמים' עליה'ם' שכתוב' כ'
וכן' וכן' כול'ע' עד' אין'
הדבר' חלו' אלא' בתשובה'
מחיי' תשובה' וזה'
ראשון' בין' רבי'נו' ונמה'
בבב'ה' עד' שיצת'ה' חזרה'
יצת'ה' כן' קול' ואמר' ו'
לעלו'ב' כן' חזרה' אומר'
לחיי' תורה' האב' מבנה'
רבי' ואמר' יש' קנה' עולמו'
בשעת' אחת' כגון' זה' ולא'
י' שמתחיל' עונות'ה' לאל'
שקראו'ה' בן' ק'ן' השמים'.
והא' לעלו'ב' זה' העבירה'
הוה' דביק' וכו'ן' וזה'
בין' בית' ופרקי' ההם'
כ'ן' דהוה' אריק' בעבירה'
ס'טוב' כ' מנות' דמי':
ו' תננה' ו' ונתן' וזה'
אולי' לחר'ה' מט' לפרשת'
דרי'כ' חזר' פצ' לבי'
עבד' כסיב'ים' אומר'
אולי' ונתן' אפר' ויזיל'

ויעקב איש כפר סכניא שמו. ז"ל דאין זה יעקב מינהא דפרק
אין מעמידין (לקמן דף כח). דרמא סמא לרבי אבהו דודאי
אזוזא יעקב ל' האריך ימים כי אלף נראה דהוא שנה לרפאות את
בן דמא (לקמן סו:). אבל יעקב מינהא דפרק אבהו יכול להיות שהוא
אזוזא דרבי יסאי הדס (חולין דף עז.
גזי רבא ל' **מחן** לעשות בית

גבי רצא ט': מהו לעשות בית
הבסא כ"ב. נראה ללאו מדאורייתא
קא צעי דפשיטא דשירי דהא אפילו
ריקועים דצית קדשי הקדשים הוה
שרי אי לאו ריבויא דקרא צפרק כל
הללמים (לקמן דף מו): אבל מידי דהר
הצית פשיטא דשרי דלא אפי' פרה
אימעיטא צפרק כל הללמים מקרא
דצית ה' פרט לפרה שאינה צאה
לצית: ה'רחק מעליה דרבך זו
מינות. והא דלמרי' צפרק כל כתי

(שבת דף קטז). דכמה אמוראי
 אולי לצי צדיקין זהו להשוות עמם ו
 ולא היה מקום מינות ממש אלא
 מקום ויכוח ומתקצנים שם חכמי
 עובדי כוכבים ונושאיין ונותנים דדינים
 ומלאי דלא חילי היינו מיראה שלא
 יתרגום לן משמע דלמור ד' ר' נחמן
 אלא מינייהו ומסתפינא מינייהו ודלא
 כפ"ה * שפירש בסמוך שהוא מקום
 עבודת כוכבים: **ופליגא דרבי**
פרת. וא"ת ומאי פליגא דלמא לעולם
 אמרו רב חסדא ור' פדת שמן התורה
 אינו אסור אלא קריבה של גלוי עריות
 אבל מגזרת חכמים צריך להרחיק ד'
 אמות וה"ל קיא פ"ק **שבת** (דף ג.
 ע) על ההיא דלמור וא"ת דאשכחא אש
 טמא ואל אשה נדה לא קרב מה אש
 רעהו הוא צנגדו והיא צנגדה אסור
 אף נדה כן ועלה קאמר ופליגא דר'
 פדת דא"ר פדת לא אסרה תורה אלא
 קריבה של גלוי עריות בלבד ומאי
 קאמר וכי צא ר' פדת לומר דאשמו
 נדה הוא צנגדו והיא צנגדה שר
 והלא שני צמשה (שם דף י"א). לא
 יאכל אינו עם הזנה מפני ההגל
 עזירה לכך נראה לר"י דה"ק הכא
 והתם דמה שאנו דורשים מלשון קריבה
 הכא ארבע אמות והתם הוא צנגדו
 כו' פליגא דר' פדת דלר' פדת אין
 לשון קריבה בין צדדרי תורה בין צדדרי
 קבלה אלא גלוי עריות ממש ואפילו
 אסמכתא לעשות הרחקה ד' אמות אין
 ללמוד ממנה: **ופליגא דרביה**
אדריה. ומה שהיה מקל לעלמא היינו
 משום דלמדין עליה כי כשורא כדאמר'
 זריש פ"ב דכטובות (דף ק"א):

לַעֲדֹקָה. לפי הפשט היינו גיהנם וכן יסד הפייט צוולת של חנוכה יקדו בזהבצי עלק ור"ת הקשה דבפ"צ דעירובין (דף ע"י. ע"א) ד"ה והאיכא דחשיב שמונת גיהנם לא קחשיב האי לכך נראה לו (א) דשם חכם הוא (ב) (משל ל) לאיחילר (ג) למואל אבל אין לומר שהוא משמות שלמה כמו אגור וקהלת דמדרש של ג' דברים קחשיב איחילר בשמות שלמה ולא קחשיב האי בזה"ה: **עַד** שאנו מבקשים ע"ך רחמים. לא השיבו לו כי אלף ה"א אומר בלבו שכן יוכלו להשיב א"נ שר של הרים הים משיב כן (ט):

כִּיזֵיל

והנאך. ישר [הדבר] צעייך: לכה גדול. שפירש מציתו לפני יוס הכפורים ללשכת פרהדריין" ושם היו מתקנים לו כל דרכיו: והרשות. שולטנות שנותני ענייהן צבעלי ממון להרגן ולעטול ממון: ורובן. דלית להו האי דבר מינות דיעקב: לכסוף. היא נצית

בצונו כח וסודותיו. והבי משמע מאתן
חזונה קבלה קבלה מאתן חזונה
והוא מאתן חזונה ישוב להיתן: ופליגא
דריבוי פדח. הני ארבע אמות דרב
חסדא: אבי ידיהו. צורעותיהן:
אבי חדייהו. חזה. דרך בני האדם
לשכחין ונאחץ נבית הכנסת מני האם
נושק לאחי ולאמו ולגדול ממנו
בארבעה או בשם ידיו [משום כבוד]:

שְׁלוּעָקוֹס מְגִיחֵם. על רוב יִיְקוֹרִי
וְיִהִים: מִיּוֹת. זוֹעֶקֶת הִבָּא תְּקִרְבֹּת
לְעִבְדוֹת כּוֹכְבִּים: רְשׁוֹ. זוֹעֶקֶת הִבָּא
מִמּוֹן וְדוּרֹתוֹ וְאֶרְצוֹתָ וּמִן לִמְךָ: לֹא
מִמּוֹן. כֹּל הַשְׁתַּמְדֵּים לְעִבְדוֹת כּוֹכְבִּים:
אֲחֵר שְׁנֵאֲכֹךְ בְּצִינּוֹת אִינֵם שְׂבִין וְאִם
שְׂבִין מִמֶּהֱרִין לְמוֹת מִתּוֹךְ כָּרֶה וּכְפִיִּית
יִרְסֹם חֹו גִזְרִית מִתּוֹךְ עֲלִיִּם לְמוֹת:
שְׁלֹוֹעָקוֹס מְגִיחֵם

קנה שנקלה. עברה קנה שזירה
זו היא שעשה בנה קטן מבנה (גדול
הגדול בא עליה והולידה ממנו
הקטן ובה לקבל דין ושוב
במשה: **וְזוֹדָא**. תכריין. ידה
ללדך (בראשית מז) מתגרמין וזוין
ללורחא ותכריין הן ידה לדרך
מתי: ה"ג מדקאמרה קנה שנקלה.

וְלֹא מֵתָה אֶתְקַפְתָּא הֵיא. וְאִכָּא דְמוֹתִי
הִכִּי אֲמִינוֹת אֵין מַעֲבִירָה לֹא וְהֵא
הִהֵא לְחֵאִי כו' וְתֵמָה וְשִׁנְיִן
מִדְקֻאֲמָרָה קֵלָה שְׁקֻלוֹת מְכַלֵּל דְּמִינוֹת
נְמִי וְהֵא זֵבָה וְמוֹשֵׁם מִכָּל מֵתָה:
הִרְגֵּל דְּרַב. שְׁתַּמְעִין. הִרְגֵּל הַתְּחֵלָה:
כְּמוֹ (אֲבוֹת פ"ג מ"ג) מִרְגְּלִין אֶת
הָאֵלֹהִים לַעֲרוֹה מִמֶּשְׁכִּין [וְהִיוּהוּ הַתְּחֵלָה]:
הַפִּיחָה. רֹחוֹ: פִּלִּי אִפִּיחָה דְּעֹבְרִים
וְכוֹבְצִים. פִּתּוּחַ לַפִּתּוּחַ עֲבוֹדָת כּוֹבְצִים
כְּמוֹ (תַּלְמִיד כב) פִּלּוּ עָלֵי פִּיחָה:
דְּנִיָּם

שצועקת ואומרות בעולם הזה
אורחות חיים וכי מאחר שלא
אורחות חיים למימרא ככל
אדרב חסדא ואמרה ליה קלה
לה רב חסדא שרחו לה בזווד
מכלל דמינות [נמי] היא בה
איכא דאמרי ממינות אין מענ
ווא"ל [ר"ח זוידו לה זוודתא]
נמי היא בה ומעבירה לא והת
זונה אחת בעולם שלא בא
הים והיתה נוטלת כים דינר

שבעה נהרות בשעת ההרגל
החוזרת למקומה כך אלעזר בן
בין שני הרים וגבעות אמר
שאנו מבקשים עליך נבקש
תמוינה אמר שמים וארץ
עליך נבקש על עצמנו שנאמר
אמר חמה ולבנה בקשו עלי
על עצמנו שנאמר ¹⁰ וחפרה

עלי רחמים אמרו לו עד ש
יגמקו כל צבא השמים אמר
ונועה בבכיה עד שיצתה נשמת
לחיי העולם הבא [והא הכא בני
כמינות דמיא ^ובכה רבי ואמת
בשעה אחת ואמר רבי לא ד
אותן רבי ר' חנינא ור' יונה
כוכבים וחד פצי אפיתחא

[illegible]

ורה אור השלם

1. לא תביא אתנן וזנה
ומיחרז כלב בית ה'
אלהיה לכל גדר
תועבת ה' אלהיה גם
שקיהם: דברים ג כ ט
2. וכל פסליה יכחו וכל
אשרו שפרו באש וכל
עצביה אשים שקמה כי
מאתנן וזנה קצצה ועד
אתנן וזנה ישבור:
מיכה א ז
3. הרקס מעליה דרך
אל תחרב אל פתח
ביתו: משלי ח ח
4. ויהי כך הפך מן
הנשים בתנותן
ואתריהן לא וזנה ובתמן
ואתנו ואתנן לא נטל
תהיה להם:

יחזקאל טו זר
 5. אִישׁ אִישׁ אֶל כָּל
 שְׂאֵר בְּיֹשֵׁר לֵאמֹר
 זֶלְזֹלֹת עֲרֹה אֲנִי
 וְיִקְרָא לוֹ
 6. לַעֲלֹקָה שְׂמִי בְּנוֹת
 הַיָּבֵב הֵב שְׁלוֹשׁ הָהָא
 שְׂמִיעָנָה אֲרַבְּעָה
 אֲמֹר הֵן: מִשֵּׁל לֹט
 7. כָּל בְּיֹאֵל אֵם יִשְׁבֹּן
 אֵם יִשְׁגֹּר אֲרוּחוֹת
 יָדָם: מִשֵּׁל בִּי
 8. כִּי הִרְרִים יִמְשֹׁוּ
 הַתְּבוּעוֹת וְהַחֲסִידִים
 אֲמֹר הֵן: יִמְשֹׁוּ בְּנוֹת
 שְׁלוֹמִי לֹא תִמּוֹט אֲמֹר
 הֵן: יִשְׁעֵיהֶן בִּי
 9. שֹׂא לְשִׁמְשֹׁם מִתַּחַת
 הַיָּבֵב וְאֵל הָאָרֶץ מִתַּחַת
 שֵׁם שִׁמְשֹׁם יִשְׁעֵיהֶן
 הָאָרֶץ כִּבְנוֹת הַבְּלָה
 יִשְׁעֵיהֶן כִּמוֹן בְּיֹמֹתָהָ
 לְעוֹלָם תִּהְיֶה
 וְדִקְרָתָהּ לֵאמֹר:

יִשְׁעִיהוּ נָא ו
10. וְחִפְרָה הַלְכָנָה
יְבוֹשֶׁה הַחֲמָה כִּי מֶלֶךְ יִי
עֲבָבָאוֹת בְּדָר צִיז
יִירוּשָׁלַם וְנָגַד וְקָנוּ
כְּבוֹד: יִשְׁעִיהוּ כִּד כִּג
11. וְקָמוּ כָּל עָבָא
הַשְׁמַיִם וְנָגְלוּ כִסְפֵּר
הַשְׁמַיִם וְכָל עָבָא יִסְפֵּר
בְּבִל עֲלֵה מִצֵּן וְיִגְבֹּל
מִתְאַנֶּה: יִשְׁעִיהוּ לֹד ד

הגהות הב"ח

(ח) תוב' ד"ה לעלוקה
יכו' דשם חכם הוא. נ"ב
הא דמוקי ליה הכא
נגיהנס היינו משום דכתיב
במריה שאלו ועוזר רחם
תוספות ר"פ עושין פסין
דף יט דד"ה והאיכא
מפתח:

מוסף רש"י

תשמיש ממש (שבת יג.).

אותן רבי ר' חנינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא ממו להנהו תרי שבילי חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים וחד פצי אפיתחא דבי זונות אמר ליה חד לחבריה ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים דנכים